

Preses relīze

Luksemburgā, 2022. gada 26. jūlijā

ES revidenti brīdina, ka pastāv iespēja nerasniegt vērienīgos *REPowerEU* mērķus

Šodien publicētajā atzinumā Eiropas Revīzijas palāta brīdina, ka *REPowerEU* – ES plāns, kā strauji samazināt atkarību no Krievijas fosilā kurināmā, dažādot enerģijas avotus ES līmenī un paātrināt zaļo pārkārtošanos –, var saskarties ar ievērojamām praktiskām problēmām.

REPowerEU panākumi būs jo īpaši atkarīgi no papildu darbībām visos līmeņos un no finansējuma nodrošināšanas aptuveni 200 miljardu EUR apmērā.

Pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā Eiropadome nolēma, ka ES pēc iespējas ātrāk pilnībā jāizbeidz atkarība no Krievijas gāzes, naftas un ogļu importa. Līdz ar to Eiropas Komisija iepazīstināja ar *REPowerEU* plānu, kura mērķis ir stiprināt ES energosistēmas noturību, samazinot atkarību no fosilā kurināmā un dažādojot enerģijas avotus ES līmenī. Šā plāna pamatā ir Atveseļošanas un noturības mehānisms (ANM): pasākumi mērķa atbalstam tiks iekļauti dalībvalstu atveseļošanas un noturības plānu *REPowerEU* nodaļās.

“Krievijas iebrukums Ukrainā pievērsa uzmanību mūsu atkarībai no gāzes, naftas un ogļu importa, un ES noteikti bija jārikojas un ātri jāreaģē uz pieaugošajām energoapgādes drošības problēmām,” sacīja par atzinumu atbildīgā ERP locekle Ivana Maletić. *“Taču mūsu viedoklis ir tāds, ka *REPowerEU* savā pašreizējā formā var nespēt ātri noteikt un īstenot ES stratēģiskos projektus, kuriem ir tūlītēja un vislielākā ietekme uz ES energoapgādes drošību un neatkarību.”*

Lai gan priekšlikumā ir sniegts visaptverošs pārskats par kontekstu un galvenajām problēmām, revidenti norāda uz vairākām neatbilstībām *REPowerEU* izstrādē. Kaut arī *REPowerEU* mērķis ir vērst uz ES kopumā, ANM tiek īstenots, izmantojot dalībvalstu ierosinātos pasākumus. Revidenti norāda, ka tas rada risku saistībā ar gaidāmo izaicinājumu stratēģisku risināšanu un var novest pie tā, ka ES kopumā stratēģiski svarīgi projekti netiks finansēti ar *REPowerEU* starpniecību.

Komisija aplēsa, ka papildu investīcijas *REPowerEU* – un jo īpaši, lai pakāpeniski atteiktos no Krievijas fosilā kurināmā importa līdz 2027 gadam, – sasniegs 210 miljardus EUR. Taču kopējais pieejamais papildu finansējums sasniedz tikai 20 miljardus EUR. Citi finansējuma avoti ir ārpus Komisijas kontroles un ir atkarīgi no dalībvalstu vēlmes izmantot atlikušos ANM aizdevumus vai pārvietot līdzekļus no citām ES politikas jomām, jo īpaši kohēzijas un lauku attīstības. Līdz ar to ES revidenti brīdina, ka kopējā faktiski pieejamā finansējuma summa var nebūt pietiekama, lai segtu aplēstās investīciju vajadzības.

Revidenti uzskata, ka problēmas rada arī paredzētā līdzekļu sadale dalībvalstīm. Tā kā līdzekļu sadalījums tiktu balstīts uz proporcijām, kas sākotnēji tika izmantotas ANM kontekstā, tas

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto atzinumu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

neatspoguļotu ne pašreizējās *REPowerEU* problēmas un mērķus, ne dalībvalstu īpašās vajadzības. Tas, ka nav konkrēti noteikts termiņš *REPowerEU* nodaļu iesniegšanai, mazina pārrobežu projektu identificēšanas un veicināšanas iespējamību. Salīdzinošās analīzes trūkums ierobežo stratēģisko skatījumu uz to, kuriem projektiem ir vislielākais potenciāls veicināt ES energoapgādes drošību un neatkarību.

Savā atzinumā revidenti uzsver vairākas citas nepilnības, kas ietekmē *REPowerEU*, tostarp ziņošanas, uzraudzības un novērtēšanas jomās, kā arī saistībā ar *REPowerEU* nodaļu iesniegšanu un novērtēšanu.

Konteksts

Eiropas Komisija 2022. gada 18. maijā nāca klajā ar *REPowerEU* plānu – ceļvedi noturīgākas energosistēmas un īstenas enerģētikas savienības sasniegšanai, izbeidzot atkarību no fosilā kurināmā, dažādojot enerģijas avotus ES līmenī un paātrinot pārkārtošanos uz tīru enerģiju. *REPowerEU* plāna pasākumi ir paredzēti, lai reaģētu uz šiem mērķiem ar enerģijas ietaupīšanu, enerģijas avotu dažādošanu, ātrāku atjaunīgās enerģijas ieviešanu fosilo kurināmo aizstāšanai mājokļos, rūpniecībā un elektroenerģijas ražošanā, kā arī tīras enerģijas ražošanu.

Šodien publicētā atzinuma mērķis ir sniegt novērtējumu par *REPowerEU* vispārējo uzbūvi, ierosināto grozījumu atbilstību un iespējamo risku attiecībā uz īstenošanu.

Atzinums 04/2022 ir pieejams [ERP tīmekļa vietnē](#) angļu valodā. Drīzumā tiks pievienotas pārējo ES valodu versijas.

Kontaktinformācija presei:

ERP preses birojs: press@eca.europa.eu

- *Vincent Bourgeois*: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - Mob. tālr.: (+352) 691 551 502
- *Damijan Fišer*: damijan.fiser@eca.europa.eu - Mob. tālr.: (+352) 621 552 224
- *Claudia Spiti*: claudia.spiti@eca.europa.eu - Mob. tālr.: (+352) 691 553 547